

Den 20. september 2021
FVM 093

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til ændring og berigtigelse af forordning (EF) nr. 1235/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter fra tredjelande

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring og berigtigelse af forordning (EF) nr. 1235/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter fra tredjelande (komitesag). Forslaget fastlægger krav til økologikontrolorganer i tredjelande, der er godkendt af EU til at certificere økologiske produkter og eksportere dem til EU. Forslaget betyder, at økologikontrolorganer i Storbritannien som følge af handels- og samarbejdsaftalen (Brexitaf-talen) mellem EU og Storbritannien om ækvivalens på økologiområdet skal omplaceres til bilag III, som indeholder en liste over tredjelande, hvis produktionssystemer og kontrolforanstaltninger for økologisk produktion af landbrugsprodukter er anerkendt som ækvivalente med dem, der er fastsat i forordning 1235/2008¹. Omplaceringen til bilag III medfører nye krav til økologikontrolorganerne i Storbritannien, som betyder, at kontrolorganerne alene kan godkende økologiske produkter, der er forarbejdet i Storbritannien. Konsekvensen vil være, at Storbritannien ikke længere kan importere økologiske produkter fra andre lande herunder EU og alene foretage ompakning eller ommærkning, og reeksportere dem til EU som økologiske. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget er sat til skriftlig afstemning i Komitéen for Økologisk Produktion med frist den 22. september 2021. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man arbejder for, at samhandlen kan ske på tilsvarende vilkår som med Schweiz.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring og berigtigelse af forordning (EF) nr. 1235/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter fra tredjelande.

Forslaget fastlægger krav til økologikontrolorganer i tredjelande, der er godkendt af EU til at certificere økologiske produkter og eksportere dem til EU. Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 22, stk. 2,

¹ Kommissionens forordning (EF) nr. 1235/2008 af 8. december om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter til tredjelande.

litra b, i Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Komitéen for Økologisk Produktion. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget er sat til skriftlig afstemning i Komitéen for Økologisk Produktion med frist den 22. september 2021.

Formål og indhold

Bilag III til Kommissionens forordning (EF) nr. 1235/2008 indeholder en liste over tredjelande, hvis produktionssystemer og kontrolforanstaltninger for økologisk produktion af landbrugsprodukter er anerkendt som ækvivalente med dem, der er fastsat i forordning (EF) nr. 834/2007.

Med handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side indføres der en gensidig anerkendelse af ækvivalens mellem begge aftaleparters gældende økologilovgivning og -kontrolsystem. I overensstemmelse hermed skal Det Forenede Kongerige opføres på listen i bilag III til forordning (EF) 1235/2008, uden at det påvirker anvendelsen af EU-retten på og i Det Forenede Kongerige med hensyn til Nordirland, jf. artikel 5, stk. 4, i protokollen om Irland/Nordirland til aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab sammenholdt med nævnte protokols bilag 2.

Der er således tale om en i udgangspunktet teknisk tilpasning af forholdet mellem EU og Storbritannien som følge af Brexit. Imidlertid medfører den tekniske omplacering af Storbritannien til bilag III, at kontrolorganerne i Storbritannien bliver underlagt nye krav, som har betydning for den nuværende handel med økologiske produkter mellem Storbritannien, andre tredjelande og EU.

Kontrolorganer på bilag III har således et ophæng i et givet tredjeland, hvor der er specifikke krav til råvarernes oprindelsesland, som medfører, at produktet også skal forarbejdes i det pågældende tredjeland, før det kan eksporteres til EU. Kontrolorganer, der er godkendt under bilag IV, har ikke et krav om, at produktet skal forarbejdes, inden det kan eksporteres. Kontrolorganerne i Storbritannien har siden 1. januar 2021 været opført på bilag IV, som en midlertidig løsning for at undgå et fuldstændigt kollaps i samhandlen mellem Storbritannien og EU, og dermed har de tidligere handelsmønstre kunne fortsætte. Bilag IV omfatter kontrolorganer, der opererer i tredjelande, men hvor de ikke er underlagt aftalen mellem myndigheden i det pågældende tredjeland og EU (til forskel fra bilag III kontrolorganer). Bilag IV kontrolorganer opererer på egen hånd og med overtilsyn fra Kommissionen, hvilket giver større fleksibilitet. Økologikontrolorganer i Storbritannien vil som følge af handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien omplaceres fra den nuværende placering i bilag IV og have sin endelige placering i bilag III over de godkendte tredjelande i 1235/2008 forordningen.

Konsekvensen af forslaget vil være, at Storbritannien ikke længere kan importere økologiske produkter fra andre lande, herunder EU-lande, og alene foretage ompakning eller ommærkning, og reeksportere dem til EU-lande som økologiske. Storbritannien kan dog eksportere økologiske produkter til EU-lande, hvis de har gennemgået en decideret tilberedning. Det kan have konsekvenser for handlen mellem Storbritannien og EU-landene, men vil konkret påvirke Irland mest.

Da Storbritannien som tidligere medlem af EU har etableret importkontrol af økologiske produkter, er der ikke grundlag for at betvivle Storbritanniens håndtering af økologiske produkter, og særligt ikke for de økologiske produkter, der importeres fra EU til Storbritannien med henblik på re-eksport til EU.

Schweiz, som er godkendt under bilag III, har til sammenligning ikke de begrænsninger, som Storbritannien vil møde, da Kommissionen har givet Schweiz mere fleksible vilkår i deres ækvivalensaftale.

Forslaget rummer også en række mindre rent tekniske tilpasninger vedrørende kontrolorganer i tredjelande, som i denne sammenhæng ikke vurderes relevante.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af Kommissionens forordning (EF) nr. 1235/2008 af forordning (EF) nr. 1235/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 for så vidt angår ordninger for import af økologiske produkter fra tredjelande.

Forordningen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre ændringer af dansk lovgivning.

Konsekvenser

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for det offentlige eller statsfinansielle konsekvenser. En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser eller væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

De anførte høringssvar udtrykker, at der kan være negative erhvervsøkonomiske konsekvenser, men disse kan ikke kvantificeres nærmere.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende høringssvar:

DI Fødevarer anfører, at de foreslåede ændringer vil kunne få konsekvenser for samhandelsmulighederne mellem Storbritannien og EU-landene. Ændringerne vil for eksempel kunne skabe barrierer for

den danske eksport af økologiske produkter til Storbritannien, der importeres med henblik på videresalg til EU-lande, f.eks. Irland. DI kan ikke støtte forslaget.

De Samvirkende Købmænd (DSK) anfører, at forslaget vil få negative konsekvenser. DSK finder det unødvendigt i denne sammenhæng at skelne mellem ompakning, ommærkning og tilberedning. Hvis forslaget gennemføres, vil det få betydning for samhandlen, idet det vil betyde, at virksomheder, der i dag benytter sig af handel med Storbritannien, i nogle tilfælde vil skulle finde andre leverandører, formentlig med øgede omkostninger til følge.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Forslaget er en udløber af handels- og samarbejdsaftalen mellem Storbritannien og EU. Der er forventningen, at de britiske kontrolmyndigheder fortsat fuldt ud kan håndtere økologikontrollen for så vidt angår produkter fra såvel EU som andre tredjelande. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man arbejder for, at samhandlen kan ske på tilsvarende vilkår som med Schweiz.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.